

ΥΨηΔ 24/07/2020
Α. Π.: 21016 ΕΞ 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΤΜΗΜΑ Β΄ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
Δ/νση: Φραγκούδη 11 και Αλ. Πάντου
Τ.Κ.: 101 63 Αθήνα
Πληρ.: Λ. Γρηγοριάδου
Τηλ.: 210 9098 257
Email: l.grigoriadou@mindigital.gr
Φαξ: 210 9098 433 ή 213-1318433

Προς:

Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης (ΠΤΑ)
Αττικής
Email: a.galiatsatou@patt.gov.gr

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Περιφερειάρχη Αττικής
Email: gperratt@patt.gov.gr
2. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π.
Περιφέρειας Αττικής
Email: vamenta@mou.gr
ddrosis@mou.gr
aspiliotis@mou.gr

Θέμα: Προέγκριση του Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης (ΠΤΑ) Αττικής με τίτλο «Δράσεις ψηφιακής εκπαίδευσης και ψηφιακού εγγραμματισμού στην Περιφέρεια Αττικής».

Α Π Ο Φ Α Σ Η
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

- α. Το άρθρο 160 του ν. 4389/2016 «Επείγουσες Διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
- β. το ΠΔ 81/2019 (ΦΕΚ 119/Α'/08-07-2019), *Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων,*
- γ. το Π.Δ. 83/2019 (ΦΕΚ 121/Α'/09-07-2019) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
- δ. τη με αριθ. Υ6/2019 (ΦΕΚ 2902/Β'/09-07-2019) απόφαση του Πρωθυπουργού με θέμα «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υπουργό Επικρατείας»,
- ε. το ΠΔ 84/2019 (ΦΕΚ 123/Α'/17-07-2019), *Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων,*

στ. τη με αριθ. 187/2019 (ΥΟΔΔ 524/05.08.2019) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Επικρατείας περί ανάθεσης καθηκόντων στο Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών,

ζ. τη με αριθμ. 1027/2019 (ΦΕΚ 3739/Β'/08-10-2019) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα «Θέματα εφαρμογής και διαδικασιών του ν. 4577/2018 (Α' 199)»,

η. τη με αριθμ. 126904 ΕΞ 2019 (ΦΕΚ 4289/Β'/27-11-2019) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα: «Καθορισμός λεπτομερειών εφαρμογής των παραγράφων 3α, 3β, 3γ και 3δ του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση και άλλα επείγοντα ζητήματα»,

θ. το Π.Δ. 40/2020 (ΦΕΚ 85/Α'/15-04-2020) «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης»,

ι. τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και το ν. 4624/2019,

ια. την υπ' αριθμ. πρωτ. 5341/16.04.2018 επιστολή της πρώην Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής με θέμα «Προτεραιότητες της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»,

ιβ. την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021,

ιγ. την με ΑΔΑ: ΡΠΑΣ7Λ7-0ΛΧ πρόσκληση (κωδικός πρόσκλησης ΑΤΤ108) για την υποβολή προτάσεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Αττικής,

ιδ. το με αριθμ. πρωτ. Υ.ΨΗ.Δ. 16228 ΕΙ 2020/18-06-2020 αίτημα του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης (ΠΤΑ) Αττικής,

ιε. τα μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας με συμπληρωματικά στοιχεία που απέστειλε ο φορέας και

ιστ. το από 16/07/2020 ενημερωτικό σημείωμα προς το Τμήμα Β' Παρακολούθησης Τομεακών Έργων της Διεύθυνσης Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

α) Την προέγκριση του Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης (ΠΤΑ) Αττικής με τίτλο: «Δράσεις ψηφιακής εκπαίδευσης και ψηφιακού εγγραματισμού στην Περιφέρεια Αττικής», ως σύμφωνη με την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική, με ενδεικτικό προϋπολογισμό 500.000,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

β) Η συνολική διαδικασία υλοποίησης του έργου θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών όπως αυτές διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και οι οποίες παρατίθενται στο κεφάλαιο II του παραρτήματος της παρούσας απόφασης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις ανωτέρω οδηγίες η προέγκριση τεχνικού δελτίου παύει να ισχύει.

Ο Υπουργός Επικρατείας

Κυριάκος Πιερρακάκης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών (ΓΓΨΔΑΔ) για την έκδοση δεσμευτικών οδηγιών εκδίδονται οι παρούσες οδηγίες σχετικά με την υλοποίηση του έργου με τίτλο «Δράσεις ψηφιακής εκπαίδευσης και ψηφιακού εγγραματισμού στην Περιφέρεια Αττικής» στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΑΤΤ108 του ΠΕΠ Αττικής.

Για τη σύνταξη των οδηγιών λήφθηκαν υπόψη ο συστατικός νόμος της ΓΓΨΔΑΔ, η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (ΕΨΣ) αλλά και το νέο πλαίσιο Παραγωγής έργων ΤΠΕ στο Δημόσιο (Παράρτημα Β΄ της ΕΨΣ). Το νέο αυτό πλαίσιο σκοπό έχει τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, αποτελεσματικού και αποδοτικού μοντέλου παραγωγής έργων ΤΠΕ, διασφαλίζοντας τη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των δημόσιων πόρων, ταχύτητα και ευελιξία των διαδικασιών υλοποίησης και εν τέλει την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα των τελικών συστημάτων και εφαρμογών.

II. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι κατωτέρω οδηγίες αφορούν την υλοποίηση του έργου «Δράσεις ψηφιακής εκπαίδευσης και ψηφιακού εγγραματισμού στην Περιφέρεια Αττικής».

Ο δικαιούχος υποχρεούται σε:

- υιοθέτηση modular αρχιτεκτονικής ώστε να είναι εφικτή η αξιοποίηση μελλοντικών οριζόντιων δράσεων υπουργείων,
- σχεδιασμό “digital by default” με την εφαρμογή των αρχών «Προστασία των Δεδομένων ήδη από το Σχεδιασμό και εξ Ορισμού» («Privacy by Design and by Default») του Κανονισμού 679/2016 (GDPR) καθώς και συμμόρφωση με το ν. 4624/2019,
- σχεδιασμό που θα παρέχει εγγενώς την απαραίτητη ευελιξία και θα επιτρέπει την παραμετροποίηση του συστήματος για την προσθήκη νέων διαδικασιών από τους χρήστες του, χωρίς την παρέμβαση του αναδόχου,
- θα πρέπει το σύνολο του πηγαίου κώδικα που θα δημιουργηθεί στα πλαίσια των υπηρεσιών υλοποίησης λογισμικού να αποτελεί παραδοτέο του έργου, να συνοδεύεται από αναλυτική τεκμηρίωση και να διατίθεται με άδεια που θα επιτρέπει την άνευ χρονικού, εδαφικού ή άλλου περιορισμού χρήση τους από τον φορέα,
- τήρηση του ισχύοντος πλαισίου διαλειτουργικότητας (Κανόνες και Πρότυπα για Διαδικτυακούς Τύπους του Δημόσιου Τομέα) καθώς και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας (Communication CCOM (2017) 134),

- υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» (ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989, ΦΕΚ 1301/Β/12-04-2012), όπου κρίνεται αναγκαίο,
- να εξασφαλισθεί ότι θα τηρηθούν οι αρχές του καθολικού σχεδιασμού (Ν. 4488/2017, αρ. 63) και να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα των υπό ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρίες, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 3 του Ν.4591/2019 και στο άρθρο 60 του Ν. 4488/2017,
- συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 1027/2019 (ΦΕΚ 3739/Β'/08-10-2019) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα «Θέματα εφαρμογής και διαδικασιών του ν. 4577/2018 (Α' 199)»,
- συμμόρφωση με την υπ. αριθμ. πρωτ. 5341/16.04.2018 επιστολή της τ. Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής με θέμα «Προτεραιότητες της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020», όπου απαιτείται,
- πριν την προέγκριση των τευχών δημοπράτησης του έργου θα πρέπει:
  - να πραγματοποιηθεί σαφής ορισμός του φυσικού αντικείμενου του έργου σε μεθοδολογικό επίπεδο, ειδικά ότι αφορά στα στάδια υλοποίησης των επιμέρους εργασιών. Ενδεικτικά αναφέρονται:
    - ✓ Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού
    - ✓ Παραμετροποίηση πλατφόρμας EduWeb
    - ✓ Περιεχόμενο ψηφιακών εργαλείων (λειτουργικότητες)
    - ✓ Τρόπος επιλογής και πλήθος εκπαιδευτών
    - ✓ Κατηγορίες ωφελουμένων και αντικείμενο / θεματικές ενότητες εκπαιδεύσεων ανά κατηγορία ωφελουμένων
    - ✓ Προσδιορισμός χρονικής διάρκειας εκπαίδευσης της κάθε θεματικής ενότητας για κάθε επίπεδο ωφελουμένων
    - ✓ Τρόπος επιλογής και συμμετοχής ωφελουμένων,
  - να εξειδικευτούν περαιτέρω οι τεχνικές προδιαγραφές του εξοπλισμού,
- να επανεξεταστεί ο τρόπος υλοποίησης του έργου, ήτοι υλοποίηση με ίδια μέσα, καθώς το σύνολο του προτεινόμενου προϋπολογισμού του έργου αφορά σε δαπάνες έκτακτου προσωπικού, καθώς και σε προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, κρίνεται πως με την εν λόγω απόφαση για την υλοποίηση του έργου με ίδια μέσα, δημιουργείται μεγάλο πρόσθετο διαχειριστικό βάρος και κόστος, γεγονός που αντίκειται στη εν γένει φιλοσοφία για την επιλογή της υλοποίησης έργων με ίδια μέσα, που είναι η προσπάθεια μείωσης του κόστους

των έργων. Ως εκ τούτου, εφόσον διατηρηθεί η απόφαση για την υλοποίηση του έργου με ίδια μέσα, θα πρέπει να τεκμηριωθούν τα κριτήρια επιλογής υλοποίησης των υποέργων της πράξης (πλην του υποέργου 2) μέσω της αυτεπιστασίας (για παράδειγμα εξοικονόμηση πόρων, εμπειρία σε υλοποίηση Δράσεων ΤΠΕ, κλπ).

- θα πρέπει να υιοθετηθεί/αναπτυχθεί συγκεκριμένη πολιτική για τη λήψη και διαχείριση των αντιγράφων ασφαλείας σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, η οποία θα πρέπει κατ' ελάχιστον να διασφαλίζει τη δυνατότητα ανάκτησης των δεδομένων, ανά πάσα στιγμή, για το πλήρες εύρος χρόνου που καθορίζει η σχετική νομοθεσία,
- να προβλεφθεί η ύπαρξη διεπαφών στην διαδικτυακή ψηφιακή πλατφόρμα, ώστε να καταστεί δυνατή η διάθεση και αξιοποίηση της πληροφορίας και του ψηφιακού περιεχομένου από τρίτα συστήματα,
- σε ότι αφορά τη δημιουργία της διαδραστικής πύλης (Web Portal):
  - να αναπτυχθεί σε δυο γλώσσες ελληνικά και αγγλικά,
  - το user interface να σχεδιαστεί σύμφωνα με τις αρχές του responsive design ώστε το portal να προσαρμόζεται σε διαφορετικές διαστάσεις και να εμφανίζεται σωστά σε όλες τις αναλύσεις και συσκευές,
  - να διαθέτει εύχρηστο - user friendly περιβάλλον,
  - στις εφαρμογές που θα φιλοξενούνται στην πύλη να υπάρχει πρόβλεψη πρόσβασης από ΑΜΕΑ,
  - να υποστηρίζει όλα τα είδη περιεχομένου που επιθυμεί να προβάλλει του Δήμου στο ευρύ κοινό, αρχεία κειμένων, βίντεο, ήχου και εικόνας,
  - κατά την κατασκευή, η επιλογή των επεκτάσεων που θα χρησιμοποιηθούν, να έχει ως προτεραιότητα την ασφάλεια και τη λειτουργικότητα του κόμβου,
  - να υποστηρίζει την έκδοση στατιστικών στοιχείων, προτείνεται η ανάπτυξη του κόμβου να γίνει με την εφαρμογή των βασικών αρχών του SEO (Search Engine Optimization) έτσι ώστε να εξασφαλιστεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η εμφάνισή του κατά την αναζήτηση συναφών με το περιεχόμενο όρων σε υψηλές θέσεις στις διαδεδομένες μηχανές αναζήτησης (Google κ.α.).
- όσο αφορά τις σχεδιαζόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, που το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Αττικής καλείται να αναπτύξει στην υπηρεσία των πολιτών, προτείνονται τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, τα οποία είναι θεμιτό να τηρούνται «οριζόντια»:

- **Προδιαγραφές χρηστικότητας ηλ. Υπηρεσιών**
  - ✓ Να διατίθεται ενότητα συχνών ερωτήσεων (FAQ questions)
  - ✓ Να διατίθεται βίντεο επίδειξης χρήσης της υπηρεσίας (demo)
  - ✓ Να διατίθεται λειτουργικότητα live support
  - ✓ Να προσδιορίζεται η αρμόδια υπηρεσία/τμήμα με στοιχεία επικοινωνίας
  - ✓ Να διατίθεται μηχανισμός αποστολής σχολίων και παραπόνων
  - ✓ Αν διατίθεται φόρουμ συζήτησης ή παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να αναφέρεται
  - ✓ Να διατίθεται μηχανισμός μέτρησης της ικανοποίησης από τη χρήση της υπηρεσίας
- **Προδιαγραφές διαφάνειας παροχής ηλ. Υπηρεσιών**
  - ✓ Ειδοποίηση ολοκλήρωσης υπηρεσίας
  - ✓ Πρόοδος ολοκλήρωσης υπηρεσίας
  - ✓ Δυνατότητα προσωρινής αποθήκευσης
- **Προδιαγραφές διαφάνειας στη χρήση προσωπικών δεδομένων**
  - ✓ Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα πρόσβασης στα προσωπικά του δεδομένα και σχετικές με την επεξεργασία των δεδομένων πληροφορίες
  - ✓ Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα διόρθωσης ανακριβών δεδομένων που τον αφορούν
  - ✓ Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα συμπλήρωσης ελλιπών δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η δυνατότητα διαγραφής και περιορισμού της επεξεργασίας
  - ✓ Να διατίθεται μηχανισμός υποβολής παραπόνων αναφορικά με τα προσωπικά δεδομένα
  - ✓ Να παρέχεται μηχανισμός καταγραφής/παρακολούθησης των φορέων/μητρώων στους οποίους παρέχεται πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα ενός χρήστη
- τα προγράμματα κατάρτισης θα πρέπει να υλοποιηθούν από εξειδικευμένους εκπαιδευτές, οι οποίοι να κατέχουν τις απαιτούμενες πιστοποιήσεις του αντίστοιχου κατασκευαστή του προϊόντος (π.χ. CISCO, Microsoft, Oracle κλπ) είτε του φορέα παροχής μη προϊόντικών επαγγελματικών πιστοποιήσεων (π.χ. ISACA, SANS, κλπ). Επιπρόσθετα το αντίστοιχο εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος κατάρτισης θα πρέπει να είναι εγκεκριμένο από τον αντίστοιχο κατασκευαστή του προϊόντος ή τον φορέα παροχής μη-προϊοντικής επαγγελματικής πιστοποίησης,

Να τεθούν προϋποθέσεις για τα επαγγελματικά προσόντα, την σχετική εμπειρία και τις απαιτούμενες πιστοποιήσεις των εισηγητών / εκπαιδευτών που θα διεξάγουν τα προγράμματα κατάρτισης και στην περίπτωση της ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης να ορίζονται σαφώς τα κριτήρια διασφάλισης της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης,

- να αναλυθεί περαιτέρω το περιεχόμενο και η χρονική έκταση – κατανομή των τετρακοσίων (400) τμημάτων των δέκα (10) ωρών, των προγραμμάτων κατάρτισης, και να συνδεθεί το καθένα με συγκεκριμένες αναγνωρισμένες Πιστοποιήσεις που αποδεδειγμένα παρέχονται από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης προσώπων (ISO/IEC 17024) ή τον ΕΟΠΠΕΠ. Σε κάθε περίπτωση όταν το πρόγραμμα αφορά προϊόν συγκεκριμένου κατασκευαστή, θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι έχει λάβει τις απαραίτητες εγκρίσεις από τον τελευταίο, ενώ το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και σε επίπεδο πιστοποίησης του εκάστοτε εκπαιδευτή,
- να ορισθούν τα κριτήρια, οι διαδικασίες και η μέθοδος επιλογής των ωφελούμενων της δράσης. Τα κριτήρια θα πρέπει να είναι αντικειμενικά και να εξασφαλίζουν την πρόσβαση στη δράση χωρίς διακρίσεις (π.χ. γεωγραφικές, φύλου, ηλικίας, ΑΜΕΑ),
- να επιδιωχθεί συνέργεια με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) ή/και εποπτευόμενους από αυτό Δημόσιους φορείς με αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της δράσης –στο σκέλος των προγραμμάτων κατάρτισης και ιδιαίτερα σε σχέση με σύγχρονη και ασύγχρονη τηλε-εκπαίδευση,
- πλέον των ανωτέρω, να οριστούν συγκεκριμένα κριτήρια διασφάλισης της αποτελεσματικότητας της δράσης καθώς και της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης. Κατ' ελάχιστον, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, αναφέρονται:
  - ✓ να προσδιοριστεί ο ακριβής αριθμός απαιτούμενων πιστοποιήσεων ανά ωφελούμενο και Ειδικότητα,
  - ✓ οι πιστοποιήσεις να παρέχονται από εξειδικευμένους και διεθνώς αναγνωρισμένους φορείς πιστοποίησης.